

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

6 JANUARI 1998

Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van Strafvordering inzake de procedure tot onttrekking van de zaak aan de rechter

AMENDEMENTEN

Nr. 7 VAN DE HEER LALLEMAND

Art. 8

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 8. — In artikel 542 van het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. In het eerste lid vervallen de woorden « van een onderzoeksrechter naar een andere ».

B. Het tweede lid wordt vervangen als volgt:

«Die verwijzing kan ook bevolen worden op vordering van de belanghebbende partijen, doch alleen op grond van gewettigde verdenking. Het verzoekschrift van de burgerlijke partij wordt ondertekend door een advocaat.»

Verantwoording

De Senaat bepaalde dat het verzoekschrift kon worden ingediend door een advocaat of door een van de partijen. Het optreden van een advocaat bij het Hof van Cassatie was niet meer nodig.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-456 - 1997/1998:

Nr. 6: Ontwerp geamendeerd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

6 JANVIER 1998

Projet de loi modifiant le Code judiciaire et le Code d'instruction criminelle en ce qui concerne la procédure en dessaisissement

AMENDEMENTS

N° 7 DE M. LALLEMAND

Art. 8

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 8. — À l'article 542 du Code d'instruction criminelle, les modifications suivantes sont apportées:

A. À l'alinéa 1er, les mots « d'un juge d'instruction à un autre juge d'instruction » sont supprimés.

B. L'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

«Ce renvoi peut aussi être ordonné sur la réquisition des parties intéressées, mais seulement pour cause de suspicion légitime. La requête de la partie civile est signée par un avocat.»

Justification

Le Sénat prévoyait que la requête puisse être déposée par un avocat ou une partie elle-même. L'intervention d'un avocat à la Cour de cassation n'était plus nécessaire.

Voir:

Document du Sénat:

1-456 - 1997/1998:

N° 6: Projet amendé par la Chambre des représentants.

De Kamer eist evenmin het optreden van een advocaat bij het Hof van Cassatie, wel van een gewone advocaat. Deze wijziging is aanvaardbaar.

Omdat ze de burgerlijke en de strafrechtelijke procedure echter opnieuw afzonderlijk behandelt, heeft de Kamer nagelaten ook het Wetboek van Strafvordering in die zin te wijzigen. Wanneer de burgerlijke partij in een strafproces een verzoek wil indienen tot onttrekking van de zaak aan de rechter, is het optreden van een advocaat bij het Hof van Cassatie dus nog steeds vereist (deze interpretatie wordt bevestigd door de jurisprudentie: Cass. 9 november 1988, *Pas.*, 1989, blz. 255).

Dit amendement strekt ertoe een gewone advocaat toe te staan het verzoekschrift van de burgerlijke partij in te dienen.

Nr. 8 VAN DE HEER LALLEMAND

Art. 9

In het voorgestelde artikel 545 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) In het tweede lid, 3°, de woorden «indien het Hof van Cassatie dit nodig acht» doen vervallen.

B) In het derde lid de woorden «in voorkomend geval,» doen vervallen.

C) Aanditartikel een vierdelid toevoegen, luidende :

«In afwijking van artikel 478 van het Gerechtelijk Wetboek, worden de conclusies van de burgerlijke partijen ondertekend door een advocaat.»

Verantwoording

A) en B) De ontworpen tekst bepaalt dat het advies van het openbaar ministerie slechts vereist is als het Hof van Cassatie dat nodig acht. Voor burgerlijke zaken is dit aanvaardbaar aangezien het openbaar ministerie niet steeds bij de zaak betrokken is. In strafzaken komt het openbaar ministerie echter verplicht tussen in het proces en moet het dan ook geraadpleegd worden.

C) In burgerlijke zaken is het optreden van een advocaat bij het Hof van Cassatie niet vereist voor het indienen van de conclusies van niet-verzoekende partijen. In strafzaken geldt deze uitzondering niet voor de burgerlijke partijen. Als men voor ogen houdt dat de debatten voortaan verplicht op tegenspraak zullen verlopen, valt dat des te meer te betreuren.

Nr. 9 VAN DE HEER LALLEMAND

Art. 12

Het voorgestelde artikel 551 vervangen als volgt :

«Art. 551. — De artikelen 525, 531 en 536 zijn mede van toepassing op het verzoek tot verwijzing van de ene rechtbank naar een andere.»

Verantwoording

Door de burgerlijke en strafrechtelijke procedure gelijk te stellen, gaf de Senaat het Hof van Cassatie de bevoegdheid om het

La Chambre n'exige pas l'intervention d'un avocat à la Cour de cassation, mais simplement celle d'un avocat. Cette modification est acceptable.

Toutefois, en redissociant les procédures civile et répressive, la Chambre n'a pas modifié le Code d'instruction criminelle en ce sens. L'intervention d'un avocat à la Cour de cassation est donc toujours requise pour le dépôt d'une requête en dessaisissement par la partie civile d'un procès pénal (interprétation confirmée par la jurisprudence: Cass. 9 novembre 1988, *Pas.* 1989, p. 255).

L'amendement tend à permettre le dépôt de la requête de la partie civile par un avocat.

N° 8 DE M. LALLEMAND

Art. 9

À l'article 545 proposé, apporter les modifications suivantes :

A) À l'alinéa 2, 3°, supprimer les mots « si la Cour de cassation le juge nécessaire ».

B) À l'alinéa 3, supprimer les mots « , le cas échéant, ».

C) Ajouter un alinéa 4, libellé comme suit :

«Par dérogation à l'article 478 du Code judiciaire, les conclusions des parties civiles sont signées par un avocat.»

Justification

A) et B) Le texte en projet prévoit que l'avis du ministère public n'est requis que si la Cour de cassation le juge nécessaire. Cela peut se justifier en matière civile, où le ministère public n'est pas toujours saisi du dossier. Par contre, en matière répressive, le ministère public intervient obligatoirement dans le procès. Il doit être consulté.

C) En matière civile, il est prévu que l'intervention d'un avocat à la Cour de cassation n'est pas requise pour le dépôt des conclusions des parties non-requérantes. En matière répressive, cette exception n'est pas prévue pour les parties civiles. C'est d'autant plus critiquable que, désormais, les débats seront obligatoirement contradictoires.

N° 9 DE M. LALLEMAND

Art. 12

Remplacer l'article 551 proposé comme suit :

«Art. 551 — Les articles 525, 531 et 536 seront communs aux demandes en renvoi d'un tribunal à un autre.»

Justification

En unifiant les procédures civile et répressive, le Sénat prévoyait la possibilité pour la Cour de cassation de surseoir au procès. Le

proces te schorsen. De huidige tekst van het Wetboek van Strafvordering verwijst naar artikel 531 van hetzelfde Wetboek, dat voorziet in een automatische schorsing van het proces. De Senaat heeft deze verwijzing naar artikel 531 geschrapt, omdat die niet meer nodig was gezien de gelijkstelling van beide procedures.

De Kamer heeft de procedures echter opnieuw afzonderlijk behandeld en daarbij verzuimd de verwijzing naar artikel 531 opnieuw in te voeren. Hierdoor zijn de automatische schorsing en de schorsing door het Hof van Cassatie niet meer mogelijk. Het strafproces moet dus worden voortgezet terwijl het verzoek tot onttrekking van de zaak aan de rechter wordt onderzocht. In de praktijk zou dit wel bijzonder problematisch kunnen zijn.

Als men de keuze van de Kamer voor de automatische schorsing volgt, moet de verwijzing naar artikel 531 opnieuw worden ingevoegd.

Nr. 10 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 7

In het voorgestelde tweede lid de woorden « in laatste aanleg » invoegen tussen de woorden « binnen acht dagen » en de woorden « uitspraak gedaan ».

Nr. 11 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 7

In het voorgestelde tweede lid de woorden « te hebben gehoord » vervangen door de woorden « be hoorlijk te hebben opgeroepen ».

Nr. 12 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 7bis (nieuw)

Een artikel 7bis (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 7bis. — De artikelen 842 tot en met 847 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven. »

Verantwoording

Ingevolge artikel 7 van het ontwerp zal, gelet op de tekst van artikel 842 van het Gerechtelijk Wetboek, enkel nog hoger beroep ingesteld kunnen worden tegen een vonnis gewezen inzake de wraking van een vrederechter of een rechter van de politierechtbank. Wanneer de wraking een rechter van de rechtbank van eerste aanleg, van de rechtbank van koophandel of van de arbeidsrechtbank betreft dan zal hoger beroep niet (meer) mogelijk zijn.

Voornoemd onderscheid is niet te verantwoorden.

André BOURGEOIS.

texte actuel du Code d'instruction criminelle renvoie à l'article 531 du même Code, qui prévoit la surséance automatique. Le Sénat a supprimé ce renvoi à l'article 531, qui n'était plus nécessaire vu l'unification des procédures.

Mais la Chambre, en redissociant les procédures, n'a pas réintroduit la référence à l'article 531. De ce fait, il n'y a plus ni surséance automatique ni possibilité pour la Cour de suspendre les procédures. Le procès pénal doit donc continuer pendant l'examen de la requête en dessaisissement; cela peut se révéler particulièrement problématique.

Si l'on s'accorde sur le choix de la Chambre, à savoir la surséance automatique, il est nécessaire de réintroduire la référence à l'article 531.

Roger LALLEMAND.

N° 10 DE M. BOURGEOIS

Art. 7

À l'alinéa 2 proposé, insérer les mots « en dernier ressort » entre les mots « dans les huit jours » et les mots « par le tribunal de première instance ».

N° 11 DE M. BOURGEOIS

Art. 7

À l'alinéa 2 proposé, remplacer les mots « après avoir entendu les parties et leurs observations » par les mots « après avoir dûment convoqué les parties et entendu leurs observations ».

N° 12 DE M. BOURGEOIS

Art. 7bis (nouveau)

Insérer un nouvel article 7bis, rédigé comme suit :

« Art. 7bis. — Les articles 842 à 847 inclus du même Code sont abrogés. »

Justification

Par suite de l'article 7 du projet et étant donné le texte de l'article 842 du Code judiciaire, ne sera plus susceptible d'appel que le jugement rendu sur récusation d'un juge de paix ou d'un juge du tribunal de police. Lorsque la récusation concernera un juge du tribunal de première instance, du tribunal de commerce ou du tribunal du travail, l'appel ne sera pas (plus) possible.

Pareille distinction est injustifiable.

Nr. 13 VAN DE HEER LALLEMAND

(Subamendement op amendement nr. 11 van de heer Bourgeois)

Art. 7

Het voorgestelde tweede lid vervangen als volgt :

« Over de wraking wordt binnen acht dagen in laatste aanleg uitspraak gedaan door de rechtbank van eerste aanleg, door het hof van beroep, door het arbeidshof of door het Hof van Cassatie, naar gelang van het geval, op de conclusie van het openbaar ministerie, nadat de partijen behoorlijk zijn opgeroepen om hun opmerkingen te horen. »

Nr. 14 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op het amendement nr. 9 van de heer Lallemand)

Art. 12

In het voorgestelde artikel 551 de woorden « zijn mede van toepassing » vervangen door de woorden « zijn van overeenkomstige toepassing ».

Frederik ERDMAN.

N° 13 DE M. LALLEMAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 11 de M. Bourgeois)

Art. 7

Remplacer l'alinéa 2 proposé par ce qui suit :

« La récusation est jugée dans les huit jours en dernier ressort par le tribunal de première instance, par la cour d'appel, par la cour du travail ou par la Cour de cassation, selon les cas, sur les conclusions du ministère public, les parties ayant été dûment convoquées pour être entendues en leurs observations. »

Roger LALLEMAND.

N° 14 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 9 de M. Lallemand)

Art. 12

Dans l'article 551 proposé, remplacer les mots « seront communs » par les mots « s'appliquent par analogie ».